

Bakalářská práce

Slovo v obraze / obraz ve slově. Slovo, písmeno, symbol a sdělující gesto v českém umění padesátých a šedesátých let

Jméno a příjmení (student): Filip Jakš

Vedoucí práce: Mgr. Marie Rakušanová, PhD.

Posudek vedoucího práce:

Filip Jakš je studentem, který se již v průběhu prvních ročníků studia velice výrazně vyprofiloval a dokazuje to také svou bakalářskou prací. Samotná volba tématu, orientovaného na problematiku filozofických souvislostí, na jejichž pozadí bylo definováno umění druhé poloviny 20. století v Čechách, svědčí o větších ambicích, než které jsou obvyklé u studentů završujících bakalářský studijní program. Filip Jakš si ale od samého začátku byl vědom náročnosti úkolu, který si vytyčil a velmi systematicky se na jeho splnění připravoval. Výsledná práce spočívá na solidní bázi znalostí o vývoji českého umění v padesátých a šedesátých letech a zároveň se opírá o široký přehled autora v oblasti filozofie celého 20. století.

Autor komponuje strukturu práce tak, aby korespondovala s předmětem zájmu – s evidentní poezií Jiřího Koláře. Celý text je tak vlastně jakousi koláží, ve které zároveň stále zaznívá rytmus skladby básně. Oddíl 3, který je těžištěm vlastní studie je rytmizovaný záměrným opakováním jednoduchého slovního vzorce (3.1 Obraz ve slově I, 3.3 Slovo v Obraze I, Obraz ve slově II, Slovo v obraze II). Podkapitoly pak zpracovávají v přirozeně ubíhajícím textu jednotlivé aspekty Kolářovy tvorby. Leitmotivem je otázka ideových filozofických zdrojů Kolářovy tvorby. Autor velmi správně konstatuje, že náhoda, která byla příznačná pro literární avantgardu (jejímuž velice krátkému připomenutí je věnována podkapitola 2.2), se z Kolářovy tvorby velice záhy vytrácí. Výběr textu pro Kolářovy různé druhy koláží musel korespondovat s filozofickým názorem toho kterého díla. Tento fakt autor přesvědčivě dokládá svědectvími Kolářových současníků (s. 47). Při vědomí těchto skutečností je zcela ospravedlnitelné, dokonce možná nutné, zabývat se v souvislosti s Kolářovou tvorbou široce vymezenou problematikou filozofických proudů 20. století. Dějiny umění ostatně pohled na dílo prizmatem filozofických idejí učinily součástí metodologické výbavy a celá řada vynikajících studií doložila, že má smysl zabývat se filozofickými souvislostmi díla, a to dokonce aniž bychom se museli zatěžovat hledáním konkrétních důkazů přímého propojení výtvarného umělce a myšlenek filozofa. Filip Jakš ve své práci odkazuje na filozofii Nietzscheho, Klímy, Camuse, Sartra, Foucaulta.

Přesto si Jakš v případě vymezení přímých vlivů filozofie na Kolářovu tvorbu bere na pomoc Umberta Eca a jeho teorii vlivu (s. 56, kapitola 3.6.4. Reálnost vlivu), jejíž řešení

nejsou sice úplně uspokojivá, avšak už jen fakt, že má Jakš snahu tento problém řešit, ukazuje chvályhodný záměr vyhnout se jakékoliv nepodložené spekulaci.

Autor velmi náročné téma zvládl se ctí a jeho bakalářskou práci jednoznačně doporučuji k obhájení.

V Praze dne 6. srpna 2009

Handwritten signature of Marie Prácheňská in cursive script.

.....
podpis vedoucího bakalářské práce